

המטה	הכללי
לשכת קצין המילואים הראשי	
טלפון:	03-569-6704/5
פקס:	03-569-6755
רח	9004
כ"ט	בכסלו
24	בדצמבר
	2003

אמנת הסטודנט המשרת במילואים

שלום רב,

אמנת הסטודנט המשרת במילואים, בין הסטודנטים למוסדות להשכלה גבוהה, נחתמה בנר השישי של חג החנוכה תשס"ד, 24.12.2003. האמנה מביעה את הערכת המוסדות לסטודנטים המשרתים במילואים ואת מחויבותם לטפל בהם ולעשות את המירב על מנת להקטין את הפגיעה עקב היציאה לשירות.

צה"ל ומערכת הביטחון אינם חלק פורמאלי מהאמנה אך כמובן תומכים בה וחתומים על הנספח לה.

העדפנו לבצע את המהלך בדרך של חתימה על אמנה ולא בדרך של חקיקה. חקיקה הייתה קובעת סטנדרט אליו המוסדות היו נצמדים ומבצעים אותו, אך לא מעבר לכך. בעצם חתימת האמנה והתחייבות המוסדות נקבע "רף מינימום" שכבר היום רוב המוסדות, ובעיקר האוניברסיטאות, עושים מעבר לו. ראוי לציין כי האמנה תעוגן בתקנון המוסדות ובכך תחייב אותם.

להלן חלק מהמרכיבים המעשיים המצויים באמנה:

- מועדי בחינות מיוחדים.
- דחיית עבודות ותרגילים עקב השירות.
- שיעורי עזר להשלמת חומר חסר.
- עזרה על ידי תלושי צילום, חומרי לימוד, תקצירי הרצאות והקלטות שיעורים.
- קבלת נקודות זכות לצורך בחינת זכאות למלגות וקבלת מעונות.

לחתימה על האמנה יש חשיבות בעצם הטיפול המיטבי בסטודנט המשרת במילואים, אך גם מעבר לזה. יש בכך אמירה חברתית של הצורך לטפל בפן האזרחי של יציאת אזרח-חייל לשירות מילואים. אני תקווה שגופים רבים אחרים ממגזרים נוספים ירתמו לפעולות על פי תפיסת עולם זו.

בברכה,

אריאל היימן,
קצין המילואים הראשי

תא"ל
הראשי

אמנת הסטודנט המשרת במילואים

בין המוסדות להשכלה גבוהה לבין אגודות הסטודנטים

מערך המילואים מהווה מאז קום המדינה חלק מרכזי בחוסנו של צה"ל ובחוסנה של מדינת ישראל. מערך המילואים הנו מרכיב הכרחי בלחימה ובתעסוקות הביטחון השוטף. למערך המילואים חשיבות חברתית וערכית שאיננה נופלת מתרומתו לעוצמה הצבאית של צה"ל.

מבין המשרתים במילואים בולטים סטודנטים רבים, הממלאים תפקידים חיוניים בכל רמות הפיקוד ובמסגרות השונות בצה"ל. חלק גדול מעול המילואים נופל על הסטודנטים המצויים בחוד החנית של הכוחות הלוחמים ומסייעי הלחימה, בשדה ובעורף.

סטודנט המשרת במילואים עומד בפני נטל קשה ומכביד. ככל אזרח, נקרע הסטודנט מעולמו האזרחי ומשגרת חייו והוא חשוף לסיכון פיזי ולקושי שבשירות המילואים. מעבר לכך ניצב הסטודנט בפני קושי מיוחד כאשר הוא נתבע למשאבי נפש וזמן תוך התנתקות, לעיתים לאורך ימים, ממסגרת לימודיו והכשרתו המקצועית, דבר המעמיד בסכנה את הצלחתו בלימודים ואת עתידו.

באמנה זו מבטאים המוסדות להשכלה גבוהה ואגודות הסטודנטים את התודה, את ההוקרה, את ההערכה ואת המחויבות לסטודנטים הרבים העושים למען בטחון המדינה ולהגנה על אזרחיה.

אנו, הנהלות המוסדות להשכלה גבוהה, הסגל האקדמאי והמנהלי שלהם וכן אגודות הסטודנטים, מתחייבים באמנה זו לעשות את כל שניתן כדי להקטין, ככל האפשר את הנזק הנגרם לסטודנט עקב שירותו במילואים. אנו מתחייבים לדאוג לשיפור מעמד הסטודנטים המשרתים במילואים ולרווחתם.

המוסדות להשכלה גבוהה ואגודות הסטודנטים יפעלו להקל על הסטודנט את השתלבותו המחודשת במסגרת הלימודים ויפעלו לסייע לסטודנט להשלים את הדרישות האקדמיות והמקצועיות לקראת סיום לימודיו. הנהלות המוסדות להשכלה גבוהה, ואגודות הסטודנטים מתחייבים לשתף פעולה ביניהם לצורך הטיפול בסטודנטים המשרתים במילואים.

1. כללי**1.1 "שרות במילואים" - הגדרה**

שרות במילואים ייחשב, לצורך כללים אלה, שרות של לפחות 14 יום רצופים, או שרות של מסי' רב של ימים מצטברים, אלא אם נקבע אחרת בסעיף מסויים.

1.2 קבלת זימון למילואים

(א) סטודנט המקבל זימון למילואים לתקופה העולה על 14 יום יודיע למזכירות החוג/מחלקה בו הוא לומד ולדיקנאט הסטודנטים, לפי נוהלי כל מוסד, על יציאתו לשירות מילואים, לפחות 14 יום לפני מועד צאתו למילואים. בהודעתו יציין הסטודנט נושאים מיוחדים אשר לדעתו יזדקק לסיוע.

(ב) הודעה זאת נדרשת על מנת שניתן יהיה להיערך מבעוד מועד למתן השירותים הנדרשים עם חזרתו משירות המילואים.

1.3 בקשה לדחיית/קיצור שרות (פניה לולת"ם)

(א) סטודנט המבקש להגיש בקשה לדחיית/קיצור שרות המילואים יגיש את הבקשה לולת"ם באמצעות דיקאן הסטודנטים במוסד בו הוא לומד. הגשת הבקשה (לרבות הטפסים הנדרשים, המועדים וכו') יהיו לפי הנוהלים המקובלים לגבי ולת"ם, לרבות לוח זמנים.

(ב) במידת הצורך יינתן לסטודנט סיוע, על-ידי דיקאן הסטודנטים, במילוי הטפסים והגשת הבקשה.

(ג) ערעור על החלטות ולת"ם יוגש באמצעות דיקאן הסטודנטים.

(ד) דיקנאט הסטודנטים יקיים מנגנון סיוע לסטודנט בטיפול בהגשת בקשות לולת"ם.

2.0 בחינות, עבודות, מעבדות**2.1 בחינות סוף סמסטר**

(א) סטודנט שנעדר עקב שירות מילואים ממועד בחינה א' או מועד בחינה ב' זכאי למועד בחינה נוסף.

(ב) מי ששרת 14 ימים רצופים או 21 ימים ומעלה (מצטבר) בתקופת הלימודים זכאי למועד בחינה נוסף.

(ג) מי ששרת 4 ימים ומעלה בתקופת הבחינות או בשבועיים לפנייהם זכאי להבחן במועד בחינה נוסף, בכל בחינה שתתקיים בטווח מספר ימים מתום שירותו לפי הנוסחה כלהלן: מספר ימי מילואים כפול 0.8.

(ד) מועד הבחינה הנוסף יינתן במועד מוקדם ככל שניתן.

(ה) הזכאות להיבחן במועד נוסף יכול שתינתן בסמסטר העוקב או עם קבוצת סטודנטים אחרת.

(ו) סטודנט שהפסיד בחנים ו/או בחינות אמצע סמסטר ו/או בחינות במהלך הסמסטר בקורס מסויים ואשר נכללים בקביעת הציון הסופי בקורס, יהיה זכאי, להיבחן במועד מיוחד ו/או לקבל חלופה אחרת במקום, כגון: הגשת עבודה וכד'

(ז) מועד בחינה נוסף יהיה מועד מיוחד ולא מועד ג' הניתן בסמסטר העוקב, למעט במקרה בו בחר הסטודנט בכך.

2.2 עבודות ותרגילים

- (א) לעניין סעיף זה, "עבודה" – לרבות תרגיל, עבודה, עבודה סמינריונית, פרויקט, בוחן, בחינת אמצע סמסטר או כל מטלה לימודית אחרת שעל הסטודנט להגיש במסגרת לימודיו.
- (ב) סטודנט השוהה בשירות מילואים או חזר 14-7 ימים משירות מילואים לפני מועד הגשת עבודה יוכל להגישה במועד מאוחר יותר, או לקבל פטור מהגשתה, או להגיש עבודה חלופית וזאת בתאום עם מורה הקורס, על-פי נוהלי המוסד ובהתאם למהות והיקף העבודה.

2.3 הפסד קורס, מעבדות, סימנריונים, סדנאות וקורסי הכשרה מעשית

סטודנט אשר נבצר ממנו להשתתף במעבדות / סימנריונים / סדנאות / קורסי הכשרה מעשית עקב שירות מילואים יוכל להשלים את ההחסיר במועד מאוחר יותר, או לקבל פטור מהשתתפות, וזאת בהתאם למהות לקורס ובתיאום עם מורה הקורס.

3.0 סיוע בהשלמת לימודים**3.1 עזרה בהשלמת חומר לימודים**

סטודנט לאחר שירות מילואים רשאי לפנות אל מורה המקצוע בבקשה לקבל עזרה בהשלמת חומר הלימודים שהפסיד בתקופת שירות המילואים

3.2 שיעורי עזר

- (א) סטודנט לאחר שירות מילואים זכאי לקבל הדרכה, חונכות, או שיעורי עזר להשלמת החומר החסר.
- (ב) שיעורי העזר ו/או החונכות יינתנו על-ידי לשכת הדיקן או מאגודת הסטודנטים (בהתאם לסידור בכל מוסד).
- (ג) מספר שעות העזר או החונכות יגזר ממספר ימי השירות במילואים ומספר ימי הלימודים אותם הפסיד הסטודנט.

4.0 סיוע אחר**4.1 תלושי צילום**

- (א) סטודנט ששרת במילואים זכאי לקבל תלושי צילום, לפי המפתח להלן:
 [1] 40 תלושי צילום עבור כל יום של שירות במילואים;
 [2] או - 5 תלושי צילום עבור כל שעת הרצאה ממנה נבצר מהסטודנט להיות נוכח בגין שירות מילואים.
- (ב) לחילופין – באותם מוסדות בהם יונהג שירות תקצירי הרצאות ו/או צילומי הרצאות, יהיה הסטודנט זכאי לקבלם במקום תלושי הצילום.

4.2 צילומי חומרי לימוד

- (א) סטודנט ששרת במילואים יקבל, ללא תשלום, כל חומר (תקצירים, תרגילים וחומרי לימוד אחרים) שחולק לסטודנטים במהלך הקורס בעת ששהה במילואים.

4.3 תקצירי הרצאות

- (א) סטודנט ששרת במילואים יקבל, ללא תשלום, תקצירי שיעורים מהם נבצר ממנו להשתתף עקב השרות במילואים, זאת במידה ואלה קיימים.
- (ב) אגודות הסטודנטים יפעלו להכנת מאגר תקצירי הרצאות / סיכומי שיעור (בקורסי מבואות ובקורסים מרכזיים) שיעשו ע"י סטודנטים מצטיינים.
- (ג) המוסדות, בתאום עם אגודת הסטודנטים יפעלו במשותף לעידוד סטודנטים לסייע בבניית מאגר תקצירי ההרצאות.

4.4 הקלטות של שיעורים פרונטליים

- (א) סטודנט ששרת במילואים יקבל, ללא תשלום, קלטת שיעורים מהם נבצר ממנו להשתתף עקב השרות במילואים, זאת במידה ואלה קיימות.
- (ב) המוסדות יפעלו, ככל הניתן, להכנת מאגר קלטות (אודיו ווידאו) של הרצאות בקורסי מבואות וקורסים מרכזיים.
- (ג) המוסדות, בתאום עם אגודת הסטודנטים יפעלו במשותף לעידוד סטודנטים לסייע בבניית מאגר הקלטות.

4.5 ספריות – השאלת ספרים

- סטודנט ששירת במילואים יזכה לעדיפות בהשאלת ספרים בספרייה, בתקופה הסמוכה לחזרתו מהשירות. כן יוכל להשאיל ספרים מעבר למכסה הרגילה של כמות ספרים שניתן להשאיל בכל השאלה.

5.0 תשלומים**5.1 פטור מתשלום עבור חומר לימודי, שיעורי עזר ומעבדות**

- סטודנט ששרת במילואים פטור מתשלום עבור:
- (א) כל חומר לימודי, לרבות תקצירי וקלטות הרצאות שניתנו לו;
- (ב) שיעורי עזר;
- (ג) השלמת מעבדות; סמינריונים, סדנאות וקורסי הכשרה מעשית.

5.2 פטור משכר לימוד נוסף

- (א) סטודנט ששירת במילואים 12 יום או יותר במהלך סמסטר, ובשל כך הפסיק לימודיו בקורס ונאלץ להירשם לקורס מחדש לא יחויב בשכר לימוד נוסף. לעניין זה רשאי הסטודנט להודיע על הפסקת לימודיו בקורס עד שבוע ימים לפני מועד הבחינה.
- (ב) הליך ההודעה על הפסקת הלימודים בקורס יהיה על-פי נוהלי המוסד.

6.0 הוראות אחרות**6.1 היעדרות מבחינה של קורס המהווה "דרישה מוקדמת"**

- (א) סטודנט שנעדר, עקב שירות מילואים, מבחינה של קורס המהווה "דרישה מוקדמת" לשנה לימודים מתקדמת, לקורס אחר או לתואר מתקדם, זכאי ללמוד "על תנאי" בקורס המתקדם או בלימודי התואר המתקדם.
- (ב) סטודנט שנאלץ, עקב שירות מילואים, להפסיק לימודיו בקורס המהווה "דרישה מוקדמת" לשנת לימודים מתקדמת או לקורס אחר זכאי ללמוד "על תנאי" בקורס המתקדם.

(ג) האישור ללמוד על תנאי מותנה באפשרות האקדמית של דרישות הקורס המתקדם.

6.2 רישום לקורסים

- (א) שירות במילואים לא ייפגע ברישום לקורסים.
- (ב) סטודנט יודיע למזכירות התלמידים, לפני צאתו לשירות מילואים, על בקשתו לרישום לקורסים שונים. מזכירות התלמידים תאפשר לסטודנט היוצא למילואים רישום מוקדם.
- (ג) מזכירות התלמידים תיערך, ככל שיידרש, למניעת מצב ששירות מילואים יפגע בהליך הרישום של סטודנט לקורסים או יצמצם את מרחב אפשרויות הבחירה שלו יחסית לסטודנט שלא שרת במילואים בעת הרישום לקורסים. מזכירות התלמידים תשאיר מספר מקומות פנויים לסטודנטים במילואים.

7.0 סיוע

7.1 מלגות

סטודנט ששירת במילואים יהיה זכאי לנקודות זכות לצורך בחינת זכאותו לקבלת מלגה.

7.2 מעונות

סטודנט ששירת במילואים יהיה זכאי לנקודות זכות לצורך בחינת זכאותו לקבלת מעונות.

8.0 דיקנאט הסטודנטים

- (א) הטיפול בסטודנטים במילואים ירוכז אצל דיקאן הסטודנטים או בגוף מרכזי אחר במוסד שאיננו יחידת הוראה.
- (ב) סטודנט המבקש לממש זכאותו לשירות כלשהו בגין שירותו במילואים יפנה לדיקאן הסטודנטים למימוש קבלת השרות.
- (ג) ההחלטה בדבר מתן שרות או תנאים מיוחדים לסטודנט ששרת במילואים תהיה בידי דיקאן הסטודנטים אשר יתייעץ, במידת הצורך ולפי שיקול דעתו, במחלקות האקדמיות השונות.
- (ד) ערעור על החלטות מרצה, מזכירות חוג/מחלקה בעניינו של סטודנט ששרת במילואים תעשה על-ידי פניה לדיקאן הסטודנטים.
- (ה) דיקאן הסטודנטים ייתן סיוע בטיפול בתביעה לתגמולי מילואים מהביטוח הלאומי, בהתאם לנוהלי המוסד לביטוח לאומי.

9.0 נציב קבילות

בכל מוסד להשכלה גבוהה יהיה נציב קבילות לסטודנטים המשרתים במילואים. סטודנט ששרת במילואים זכאי לפנות לנציב הקבילות אם עניינו לא טופל לדעתו כראוי ולא זכה למענה אחרי שהגיש ערעור.

10.0 פרסום

- (א) מוסד להשכלה גבוהה יפרסם בכל שנה בשנתון / ידיעון את הכללים והדרכים לקבלת השירותים המיוחדים להם זכאים סטודנטים המשרתים במילואים.
- (ב) מוסד להשכלה גבוהה ימסור לסטודנט היוצא למילואים מסמך המפרט את השירותים להם הוא זכאי והנהלים לקבלתם.

(ג) ראש מוסד יביא לידיעת כל חברי הסגל האקדמי והמינהלי את עיקרי מסמך זה ורוח הגישה המתחשבת בסטודנטים במשרתים במילואים.

11.0 עיגון בתקנון המוסד

המוסדות יעגנו את השירותים להם זכאים סטודנטים המשרתים במילואים כפי שעולה מאמנה זו בתקנוני המוסדות.